

Álit kæruneftndar lausafjár- og þjónustukaupa

Hinn 12. nóvember 2009 gaf kæruneftnd lausafjár- og þjónustukaupa svohljóðandi álit í málinu nr. M-77/2009:

I

Álitaefni og kröfugerð

Hinn 28. september sl. bað Y hrl. f.h. A, hér eftir einnig nefndur álitsbeiðandi, um álit kæruneftndar lausafjár- og þjónustukaupa vegna kaupa á bifreið, B, hjá fyrirtækinu Y. Álitsbeiðandi krefst riftunar á kaupunum vegna galla á bifreiðinni og vísar þar um til 1. mgr. 32. gr. laga nr. 48/2003 um neytendakaup.

II

Málsmeðferð kæruneftndarinnar

Með bréfi, dags. 29. september sl., gaf kæruneftndin seljanda kost á andsvörum og b árust þau 8. október. Með bréfi, dags. 12. október, var lögmanni álitsbeiðanda gefinn kostur á því að gera athugasemdir við andsvörin og b árust þær 15. október. Með bréfi, dags. 19. október sl., var aðilum tilkynnt að kæruneftndin hefði tekið málið til afgreiðslu.

III

Málavextir og rökstuðningur álitsbeiðanda

Í álitsbeiðni kemur fram að álitsbeiðandi hafi keypt framangreinda bifreið 24. ágúst 2009 og að kaupverðið hafi verið kr. 3.990.000. Álitsbeiðandi hafi daginn eftir orðið var við ljós í mælaborði bifreiðarinnar og farið með hana á verkstæði seljanda næsta dag þar sem tölvukóði hafi verið lesinn og endurræstur. Bifreiðinni hafi verið skilað til álitsbeiðanda eftir að seljandi hafi talið sig hafa fundið orsök bilunarinnar. Hinn 28. ágúst hafi aftur kviknað ljós í mælaborði bifreiðarinnar sem gefið hafi bilun til kynna. Álitsbeiðandi hafi aftur farið með bifreiðina á verkstæði seljanda þar sem önnur tilraun hafi verið gerð til að laga bilunina. Bifreiðin hafi þá verið tölvulesin og kóða eytt. Hinn 31. ágúst hafi enn og aftur komið upp bilanamerki í mælaborði. Þá hafi álitsbeiðandi farið með bifreiðina til seljanda og óskað eftir því að fá nýja bifreið en við því hafi seljandi ekki orðið og bifreiðin færð inn á þjónustuverkstæði seljanda. Hinn 11. september hafi lögmaður álitsbeiðanda haft samband við seljanda og krafist þess að álitsbeiðanda yrði afhent ný bifreið því að ótækt væri að álitsbeiðandi hefði nánast engin afnot haft af bifreiðinni frá kaupdegi. Seljandi hafi ekki orðið við því. Hinn 15. september hafi álitsbeiðanda verið tilkynnt að bifreiðin væri tilbúin á verkstæði seljanda. Búið hafi verið að aka bifreiðinni 560 km. frá því að hún var keypt. Seljandi hafi lesið kóða úr bifreiðinni, skipt um hvarfakút, pústskynjara og háspennukefli. Við móttöku bifreiðarinnar hafi álitsbeiðandi ítrekað að hann óskaði eftir því að fá nýja bifreið ella myndi hann rifta kaupunum. Sama dag hafi seljanda verið sent bréf og honum gefinn kostur á að afhenda nýja bifreið, ella yrði kaupunum rift. Álitsbeiðandi hafi verið boðaður á fund með seljanda þar sem hann hafi ítrekað kröfu sína um riftun á kaupunum. Þeirri

kröfu hafi seljandi hafnað og boðið eina fría þjónustuskoðun sem álitsbeiðandi hafi hafnað. Seljandi hafi hafnað riftunarkröfu álitsbeiðanda bréflaga 18. september sl.

Riftunarkröfu sinni til stuðnings vísar álitsbeiðandi til 1. mgr. 29. gr. laga nr. 48/2003 og skýrir þá lagagrein, m.a. þannig að á seljanda hvíli sönnunarbyrði um það að fyrir hendi séu atvik sem leiði til þess að honum sé ekki skylt að afhenda nýjan söluhlut þegar um galla sé að ræða en það hafi seljandi ekki sannað. Þá segir að bilun bifreiðarinnar jafngildi afhendingardrætti þar sem álitsbeiðandi hafi ekki haft not af henni á meðan viðgerð hafi staðið. Seljandi geti ekki endalaust þráast við að afhenda nýjan söluhlut með því að bjóða fram úrbætur á göllum en úrbótaskyldan sé takmörkuð samkvæmt 2. mgr. 30. gr. laga nr. 48/2003. Samkvæmt því ákvæði geti seljandi aldrei fengið fleiri en tvö tækifæri til þess að lagfæra galla, en seljandi hafi í þessu tilviki þrívægis tekið bifreiðina til lagfæringar. Þegar að þriðja skiptinu hafi komið hafi seljanda verið skylt að afhenda nýja bifreið. Í niðurlagi álitsbeiðninnar segir svo:

„Með hliðsjón af öllu framangreindu telur kærandi það yfir allan vafa hafið að réttlætandi sé að kaupum hans á bifreiðinni B, hjá Y, verði rift, enda um að ræða verulega vanefnd af hálfu fyrirtækisins.“

IV

Andsvör seljanda

Í andsvörum seljanda kemur m.a. eftirfarandi fram:

1. Umrædd bifreið B afhent kaupanda þann 24. ágúst. sl. Umrædd bifreið var seld með verulegum afslætti þar sem um eftirársbifreið var að ræða, þ.e. bifreið sem var búin að vera um eða yfir ár á lager (í tollvörugrymslu) hér á landi. Er bifreiðin hluti af söluátaki þar sem eftirársbílar voru boðnir á mjög hagstæðum kjörum og auglýst sem slík m.a. í sýningarsal okkar.
2. Söluverð bifreiðarinnar til A var 3.990.000 kr. en verðlistaverð á nýjum sambærilegum bíl (þ.e. ekki af áðurgreindum lager) var og er 6.040.000 kr.
3. Eins og fram kemur í gögnum kæranda þá kemur upp viðvörunarljós í mælaborði bifreiðarinnar í þrígang hjá eiganda. Daginn eftir afhendingu kemur eigandi til okkar og greiningartölva er tengd við bílinn sem og þann 28. ágúst. Villuboð voru hreinsuð úr tölvu bílsins en ekki fleira aðhafst þar sem bifreiðin var búin að standa lengi og umrædd villuboð höfðu ekki áhrif á virkni bílsins.
4. Þann 31. ágúst kemur eigandi aftur með bílinn til okkar og þá er skipt um hvarfakút bifreiðarinnar ásamt pústskeyjurum. Við prófanir á bílnum komu enn villuboð frá skynjurunum og því skipt um háspennukefli í bílnum. Við þá aðgerð hættu skynjararnir að senda frá sér villuboð. Samkvæmt okkar vitneskju hefur bifreiðin verið í lagi síðan.
5. Eiganda var boðin bílaleigubifreið til ótakmarkaðra umráða sér að kostnaðarlausu á meðan við unnum í bifreið hans. Boðin var fleiri en ein gerð eftir að eigandi afþakkaði bifreið vegna vélarstærðar hennar, þ.e. eldsneytiseyðslu.
6. Eiganda var boðið frítt þjónustueftirlit til að koma til móts við hann vegna hugsanlegra óþæginda við endurkomu á verkstæði okkar. Það boð stendur enn.
7. Kröfu um afhendingu á nýjum bíl var hafnað þar sem það felur í sér mikinn kostnað fyrir fyrirtækið. Eins og kemur fram í 5. lið hér að ofan var óhagræði kaupandans vegna þessarar bilunar lágmarkað eins og kostur var með því að bjóða honum aðra bifreið til umráða meðan á viðgerð stóð.

Í niðurlagi andsvaranna er svofelld samantekt seljanda:

Við teljum umrædda bifreið ekki vera gallaða og kröfu um riftun kaupanda á þeirri forsendu óréttmæta og hafa í för með sér ósanngjarnan kostnað fyrir Y. Okkur þykir miður að A hafi þurft að koma með bifreiðina til okkar vegna þessa viðvörunarljóss en bílar eru samsettir úr mjög mörgum hlutum, sem eins og öll manna verk, geta bilað.

Bílaframleiðendur eru mjög meðvitaðir um að fjöldaframleiddir íhlutir geta bilað og ..... í þessu tilfalli, býður því 3ja ára ábyrgð á sinni vöru, þ.e. viðgerð á öðru en slitflötum eiganda að kostnaðarlausu. Bilanir í bílum eru viðurkennd staðreynd og geta komið upp án þess að bíllinn flokkist sem gallaður og honum skuli skipt út sem slíkum.

Við teljum okkur hafa gert það sem í okkar valdi stendur til að draga úr hugsanlegum óþægindum eiganda og uppfyllt skyldur okkar sem seljandi og þjónustuaðili ..... hér á landi. Búið er að finna út úr áðurgreindri bilun og við teljum, eins og áður segir, þessa riftunarkröfu óréttmæta og hafa ósanngjarnan kostnað í för með sér fyrir fyrirtækið.“

V

Athugasemdir álitsbeiðanda

Í athugasemdum álitsbeiðanda er sem fyrr vísað til 2. mgr. 30. gr. og eftirfarandi sagt: „Í tilviki kæranda liggur fyrir að um sama galla var að ræða (bilunarljós í mælaborði) og því bar Y að afhenda nýja vöru eða endurgreiða kaupverðið. Álitsbeiðandi hafi mátt gera ráð fyrir að bifreiðin væri í óaðfinnanlegu lagi, enda þótt um svokallaða „eftirársbifreið“ væri að ræða. Þá kemur fram að þær bifreiðir sem álitsbeiðanda hafi verið boðnar til afnota hafi eytt mun meira eldsneyti en álitsbeiðandi hafi getað sætt sig við og þótt hann hafi hafnað boði seljanda firri það hann ekki rétti til að hafa uppi gallakröfur.

VI

Niðurstaða kærunefndarinnar

Kærunefnd lausafjár- og þjónustukaupa telur að ágreiningur álitsbeiðanda og Y falli undir valdsvið nefndarinnar, sbr. III. kafla laga nr. 87/2006 um breytingu á lögum um lausafjárkaup, lögum um þjónustukaup og lögum um neytendakaup og 1. mgr. 7. gr. reglugerðar nr. 766/2006 um kærunefnd lausafjár- og þjónustukaupa. Ágreiningur aðila fellur undir lög nr. 48/2003 um neytendakaup.

Í 1. mgr. 15. gr. laga nr. 48/2003 segir m.a. eftirfarandi:

Ef annað leiðir ekki af samningi skal söluhlutur:

- a. henta í þeim tilgangi sem sambærilegir hlutir eru venjulega notaðir til;
- b. hafa þá eiginleika til að bera sem neytandinn mátti vænta við kaup á slíkum söluhlut að því er varðar endingu og annað;
- c. henta í ákveðnum tilgangi sem seljandinn vissi eða mátti vita um þegar kaup voru gerð, nema leiða megi af atvikum að neytandi hafi ekki byggt á sérþekkingu seljanda og mati hans eða hafi ekki haft sanngjarna ástæðu til þess.

Í 16. gr. sömu laga segir að söluhlutur teljist vera gallaður sé hann ekki í samræmi við þær kröfur sem komi fram í 15. gr. laganna.

Kærunefndin álítur að bifreið álitsbeiðanda hafi verið haldin galla í skilningi framangreindra lagaákvæða.

Í 26. gr. laga nr. 48/2003 er kveðið á um úrræði neytenda þegar söluhlutur reynist gallaður og gallinn er hvorki sök neytanda né stafar af aðstæðum sem hann varðar. Segir þar í 1. mgr. að neytandi geti í því tilvik:

- a. haldið eftir greiðslu kaupverðs samkvæmt ákvæðum 28. gr.;
- b. valið milli úrbóta eða nýrrar afhendingar samkvæmt ákvæðum 29. og 30. gr.;
- c. krafist afsláttar samkvæmt ákvæðum 31. gr.;
- d. krafist riftunar samkvæmt ákvæðum 32. gr.;
- e. krafist skaðabóta samkvæmt ákvæðum 33. gr.;

Af hálfu álitsbeiðanda er gerð sú krafa að kaupum á bifreiðinni verði rift og um það vísað til 1. mgr. 32. gr. laga nr. 48/2003. Í 32. gr. segir að í stað afsláttar skv. 31. gr. geti neytandi krafist riftunar á kaupunum nema galli sé óverulegur. Þetta ákvæði laganna verður að skilja svo að galli verði að vera verulegur til þess að riftun sé heimil. Þá kemur fram í skýringum á þessari lagagrein í frumvarpi því sem síðar varð að lögum nr. 48/2003 að greininni verði ekki beitt hafi verið bætt úr gallanum.

Eins og atvikum málsins er háttað lítur kærunefndin svo á að galli sá sem var á bifreiðinni hafi ekki verið verulegur og eins verður ekki annað séð, eins og málin standa nú, en bætt hafi verið úr honum. Af framangreindum ástæðum eru ekki forsendur til þess að álíta að álitsbeiðandi eigi rétt til þess að rifta kaupunum.

Enda þótt kröfugerð af hálfu álitsbeiðanda sé um að kaupunum verði rift eru í álitsbeiðni tilgreindar málsástæður sem byggðar eru á 29. og 30. gr. laga nr. 48/2003, en í þeim lagagreinum er fjallað um kröfur um úrbætur og nýja afhendingu og um framkvæmd þar að lútandi. Auk þess kemur fram í álitsbeiðni að álitsbeiðandi hafi í samskiptum sínum við seljanda krafist þess að fá nýja bifreið afhenta í stað þeirrar sem hann keypti. Samkvæmt þessum lagagreinum er um að ræða úrræði sem neytandi á þegar söluhlutur er gallaður, sbr. b-lið 1. mgr. 26. gr. laga nr. 48/2003, sem að framan er rakin. Kærunefndin telur rétt að taka afstöðu til þess hvort álitsbeiðandi geti átt kröfu á seljanda samkvæmt framangreindum lagagreinum enda þótt krafa hans sé um riftun kaupanna. Líta má til þess að í röksemdum í álitsbeiðni kemur fram að álitsbeiðandi hafi óskað eftir því að seljandi afhenti sér nýja bifreið en verið synjað um það.

Af lýsingu á þeim galla sem bifreið álitsbeiðanda var haldin verður ekki talið að hann hafi verið stórvægilegur enda þótt seljandi hafi þurft að gera þrjár tilraunir til þess að bæta úr honum áður en það tókst. Álitsbeiðandi fékk bifreiðina afhenta 24. ágúst og kom með hana síðast til viðgerðar á gallanum 31. ágúst. Bifreiðin mun hafa verið afhent álitsbeiðanda 15. september eftir að hún kom til viðgerðarinnar 31. ágúst og hefur haft hana síðan eftir því sem best er vitað.

Í 2. mgr. 30. gr. laga nr. 48/2003 segir að seljandi eigi ekki rétt á að bæta úr sama galla eða afhenda nýjan söluhlut vegna sama galla oftast en tvisvar sinnum nema sérstakar aðstæður séu fyrir hendi sem réttlæta frekari úrbætur eða afhendingu. Strangt til tekið verður í því tilvik sem hér er til umfjöllunar að líta svo á seljandi hafi farið út fyrir úrbótarétt sinn með því að þurfa að fá bifreið álitsbeiðanda þrisvar sinnum til viðgerðar til þess að komast fyrir gallann sem gæti þá leitt til þess að réttur álitsbeiðanda til þess að krefjast nýrrar afhendingar skv. 1. mgr. 29. gr. laga nr. 48/2003 yrði virkur. Í þessu sambandi verður þó að líta til þess að seljandi hefur nú bætt úr gallanum svo og til seinni málsliðar málsgreinarinnar þar sem kveðið er á um það að þessi réttur verði ekki virkur sé

fyrir hendi hindrun sem seljandi ræður ekki við eða um verði að ræða ósanngjarnan kostnað fyrir hann.

Samkvæmt reikningi fyrir kaup bifreiðarinnar kostaði hún kr. 3.948.800 en hún var svokölluð eftirársbifreið sem verður að skilja svo að hún hafi verið af eldri ágerð en árgerð söluársins. Í andsvörum kemur fram að verðlistaverð á nýrri sambærilegri bifreið hafi verið og sé kr. 6.040.000 og því hafi álitsbeiðandi fengið verulegan afslátt af verði bifreiðarinnar.

Óupplýst er að seljanda sé unnt að leggja álitsbeiðanda til nýja bifreið af sömu ágerð og þá sem hann keypti og ljóst að kostnaður seljanda við að leggja álitsbeiðanda til bifreið af nýrri árgerð hefði í för með sér samkvæmt framangreindum tölum verulegan kostnað fyrir seljanda. Álit kæruneðndarinnar er því það að samkvæmt síðari málslið 1. mgr. 29. gr. laga nr. 48/2003 séu ekki forsendur fyrir því eins og hér hagar til að leggja þá skyldu á seljanda að afhenda álitsbeiðanda nýja bifreið.

Rétt er að taka fram að kæruneðndin telur að ekki sé hægt að líta svo á að dráttur hafi orðið á afhendingu bifreiðarinnar í skilningi V. kafla laga nr. 48/2003 eins og haldið er fram í álitsbeiðni. Hins vegar telur kæruneðndin ljóst að álitsbeiðanda hefur haft nokkur óþægindi af því að bifreiðin var haldin galla, m.a. skert afnot. Samkvæmt því álitur kæruneðndin að álitsbeiðandi eigi rétt að skaðabótum samkvæmt ákvæðum d-liðar 1. mgr. 26. gr. laga nr. 48/2003. Þær bætur verður að meta að álitum og telur kæruneðndin að hæfilegt sé að seljandi greiði álitsbeiðanda kr. 50.000 í bætur.

VII

Álitsorð

Seljandi, Y, greiði álitsbeiðanda, A, kr. 50.000.

Friðgeir Björnsson
formaður

Guðrún Björk Bjarnadóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir